ବାଣିଜ୍ୟ ଟିକସ ଆୟୁକ୍ତ, ୟୁ.ପି., ଲକ୍ଷ୍ନୌ

ବନାମ

ମେସର୍ସ ମୋଦିପାନ୍ ଫାଇବର୍ କମ୍ପାନୀ

ଅଗଷ୍ଟ 2, 2006

[ଅଶୋକ ଭାନ୍ ଏବଂ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ କାଟଜୁ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା :

ବାଣିଜ୍ୟ ଟିକସ - 27.7.1991 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 1093 - ଏହା ଅଧୀନରେ ଅବ୍ୟାହତି - ଏହାର ଅଧିକାର - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା : ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷରେ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନଠାରୁ ଅଧିକ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟର କାରବାର ଉପରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଅବ୍ୟାହତି ପାଇବାକୁ ହକଦାର - ୟୁ.ପି. ବାଣିଜ୍ୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1948 - ଧାରା 4-A ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି ତାହା ହେଉଛି ଉତ୍ତରଦାତା-କରଦାତା 27.7.1991 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 1093 ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟର କାରବାର ଆଧାରରେ କିମ୍ବା ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ହାସଲ କରିବା ପରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଅବ୍ୟାହତି ପାଇବାକୁ ହକଦାର କି ?

ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : 1. ତା 27.7.1999 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଅବ୍ୟାହତି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ରାଜ୍ୟରେ କେତେକ ଶିଳ୍ପର ବିକାଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା । ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ନୂତନ ୟୁନିଟ୍ ତଥା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ, ବିବିଧୀକରଣ କିମ୍ବା ଆଧୁନିକୀକରଣ କରିଥିବା ୟୁନିଟଗୁଡିକୁ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଟିକସ ହାରରେ ହ୍ରାସରୁ ଅବ୍ୟାହତି କରାଯାଇଥିଲା ।

2. ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ (ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ) ଶିଳ୍ପ ୟୁନିଟଗୁଡ଼ିକ ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନାର ଖଣ୍ଡ (1-B)(a) ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ ପରିମାଣର କାରବାର ଉପରେ ଏହି ଅବ୍ୟାହତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନାର ଖଣ୍ଡ 6 (a) ଅନୁଯାୟୀ, ଯେକୌଣସି ଆକଳନ ବର୍ଷରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରିର କାରବାର ସେହି ବର୍ଷର ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନର ଅବଶିଷ୍ଟ ମହଜୁଦ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନର କାରବାର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଅଧିସୂଚନାର ଖଣ୍ଡ 6 (b) ଅନୁଯାୟୀ, ଖଣ୍ଡ 6 ର ଉପ-ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଉପରେ, "ଯେକୌଣସି ଆକଳନ ବର୍ଷ"ରେ ଏହି ଅବ୍ୟାହତିର ସୁବିଧା ଉପଭୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଖଣ୍ଡ (1-B)(a), ଖଣ୍ଡ 6 (a) ଏବଂ (b)ର ଏକ ମିଳିତ ପଠନରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ, ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷର ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଠାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଉତ୍ପାଦିତ

ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କାରବାର ସମ୍ପର୍କରେ ଅବ୍ୟାହତି ଦାବି କରିବାକୁ ହକଦାର । "ଧାରା 3 (j) ରେ ଆକଳନ ବର୍ଷକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ରେ ଶେଷ ହେଉଥିବା ବାର ମାସର ଅବଧି ବୋଲି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଅବ୍ୟାହତିର ଅଧିକାରର ପରିମାଣ ଆକଳନ ବର୍ଷରେ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯାହା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନକୁ ବାଦ ଦେଲାପରେ ଯେଉଁ ପରିମାଣ ଅବଶିଷ୍ଟ ରହେ, ତାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଯେହେତୁ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଟିକସ ଜମା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ଉପରେ କାରବାର ଉପରେ ଅବ୍ୟାହତିର ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ହାସଲ ହେବା ପରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ । ପ୍ରତି ମାସରେ ଦାଖଲ କରାଯାଉଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପଇଠ କରାଯାଇଥିବା ଟିକସ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ସମୟରେ ସମାଯୋଜନ ସାପେକ୍ଷ ହେବ । ବ୍ୟବସ୍ଥାପକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ସନ୍ଦେହମୁକ୍ତ । ଆକଳନ ବର୍ଷରେ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଠାରୁ ଅଧିକ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଉପରେ ଅବ୍ୟାହତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1760-1761/2001 ।

1997 ର ବାଣିଜ୍ୟ ଟିକସ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 1071 ଏବଂ 1072 ମାମଲାରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 8.3.2000 ତାରିଖର ଆଦେଶରୁ ।

ସହିତ

ସି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1762-1765/2001

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଡ. ଆର୍.ଜି. ପାଡିଆ, ରାଜୀବ ଦୁବେ, ରଶ୍ମୀ ସିଂହ, କମଳେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ରଙ୍କ ପାଇଁ, ଇମ୍ରାନ ଅହମ୍ମଦ ଅବ୍ବାସୀ ଏବଂ ରଚନା ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏ.କେ. ଗାଙ୍ଗୁଲି, ଏ.ଟି. ପାତ୍ର, ରମେଶ ସିଂହ, ନିପୁଣ ମାଲହୋତ୍ରା (ଓ.ପି. ଖୈତାନ ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ), ଧ୍ରୁବ ଅଗ୍ରୱାଲ ଏବଂ ପ୍ରବୀଣ କୁମାର ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଭାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1760-1761/2001 ଏବଂ 1762-1765/2001 ର ଫଏସଲା କରାଯାଉଛି, କାରଣ ଏହି ସମସ୍ତ ଅପିଲରେ ଜଡିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମାନ ଅଟେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ଏକ ସାମୂହିକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନର ଫଏସଲା କରିଥିଲେ । ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟ ଟିକସ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 1071-1072/1997 ରେ ପାରିତ ଏକ ସାମୂହିକ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତା-କରଦାତା (ଏହାପରେ "ଉତ୍ତରଦାତା" ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ) ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଗାଜିଆବାଦର ବାଣିଜ୍ୟ ଟିକସ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ-ବିଚାରପୀଠ-2 (ସଂକ୍ଷେପରେ "ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ") ର ଆଦେଶକୁ

ବାତିଲ କରିଥିଲେ । ବାସ୍ତବତା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ, ୟୁ.ପି. ବାଣିଜ୍ୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1948 (ସଂକ୍ଷେପରେ "ଅଧିନିୟମ") ଏବଂ ଅଧିନିୟମ 4-A ଅଧୀନରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା 27.7.1991 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 1093 ର ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ କିଛି ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଧାରା 4-A ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ, ଗେଜେଟରେ ଅଧିସୂଚନା ପ୍ରକାଶ କରି ସରକାର ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିବର୍ଗଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବେ, ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଉପରେ ଲାଗୁଥିବା ଟିକସରୁ ଛାଡ଼ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ । ଧାରା 4-A ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ଆଧାରରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର 27.7.1991 ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା S.T.-2-1093/XI-7(42) -68 ୟୁ.ପି. ଅଧିନିୟମ XV-48-ଆଦେଶ-90 ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହି ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟରେ କେତେକ ଶିଳ୍ପର ବିକାଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନୂତନ ୟୁନିଟ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ, ବିବିଧକରଣ କିମ୍ବା ଆଧୁନିକୀକରଣ ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା ୟୁନିଟଗୁଡ଼ିକୁ ଟିକସରୁ ଛାଡ କିମ୍ବା ଟିକସ ହାରରେ ରିହାତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ ଉପସ୍ଥାପନଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ 27.7.1991 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

> "ଯେହେତୁ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମତରେ ରାଜ୍ୟରେ କେତେକ ଶିଳ୍ପର ବିକାଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପାଇଁ ନୂତନ ଶିଳ୍ପ ୟୁନିଟ୍ ଏବଂ ଯେଉଁ ଶିଳ୍ପ ୟୁନିଟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ, ବିବିଧୀକରଣ କିମ୍ବା ଆଧୁନିକୀକରଣ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଟିକସ ଅବ୍ୟାହତି କିମ୍ବା ଟିକସ ହାରରେ ରିହାତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ;
>
> ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1948 (ୟୁ.ପି. ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା XV/1948), ଯାହାକୁ ଏହାପରେ "ଅଧିନିୟମ" ବୋଲି କୁହାଯିବ, ତାହାର ଧାରା 4-A ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ କରି, ରାଜ୍ୟପାଳ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଉଛନ୍ତି ଯେ -
>
> (1- A)...

(1- B) ଯେକୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର ନିର୍ମାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଲଗ୍ନକ II ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପ୍ରକାରର ୟୁନିଟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଏକ ୟୁନିଟରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ, ଯାହା 1 ଏପ୍ରିଲ 1990 କିମ୍ବା ତାପରେ, କିନ୍ତୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1995 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସମ୍ପ୍ରସାରଣ, ବିବିଧୀକରଣ କିମ୍ବା ଆଧୁନିକୀକରଣ ଆରମ୍ଭ କରିଛି, ସଂଲଗ୍ନକ I ର ସ୍ତମ୍ଭ 2 ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅଞ୍ଚଳରେ, କୌଣସି ଟିକସ ଦେୟ ହେବ ନାହିଁ କିମ୍ବା, ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ଟିକସ ହ୍ରାସ ହାରରେ ସଂଲଗ୍ନକ I ର ସ୍ତମ୍ଭ 4 ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହାରରେ ଦେୟ ହେବ, ଉକ୍ତ ସଂଲଗ୍ନକ I ର ସ୍ତମ୍ଭ 3 ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅବଧି ପାଇଁ କିମ୍ବା ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଲଗ୍ନକ I ର ସ୍ତମ୍ଭ 5 ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଟିକସ ହାରରେ ଛାଡ କିମ୍ବା ହ୍ରାସ ଦ୍ୱାରା ଟିକସ ରିହାତିର ସର୍ବାଧିକ ପରିମାଣ ହାସଲ ହୋଇନାହିଁ, ଯାହା ପ୍ରଥମେ ହୋଇଥାଏ, ତାହା ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଉପରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ -

(a) ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କିମ୍ବା ଆଧୁନିକୀକରଣ କରିଥିବା ୟୁନିଟମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନଠାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କାରବାର; ଏବଂ

(b) ବିବିଧୀକରଣ କରିଥିବା ଶିଳ୍ପ ୟୁନିଟମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟଠାରୁ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକୃତିର ଦ୍ରବ୍ୟ, ଯାହା ସେହି ୟୁନିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥାଏ, ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କାରବାର ।

(2) ଏପରି ସୁବିଧାର ଅବଧି ଉତ୍ପାଦନର ପ୍ରଥମ ତାରିଖ ଠାରୁ ଗଣନା କରାଯିବ -

(i) ବିବିଧୀକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏପରି ୟୁନିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀଠାରୁ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକୃତିର ସାମଗ୍ରୀ; ଏବଂ

(ii) ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କିମ୍ବା ଆଧୁନିକୀକରଣ କରୁଥିବା ୟୁନିଟ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ପରିମାଣ ।

5. ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କିମ୍ବା ଆଧୁନିକୀକରଣ କରୁଥିବା ଏକ ୟୁନିଟର ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନକୁ ବିବେଚନା କରାଯିବ -

(a) ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ କ୍ରମାଗତ ପାଞ୍ଚଟି ଆକଳନ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ହାସଲ ହୋଇଥିବା ସର୍ବାଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ; କିମ୍ବା

(b) ସ୍ଥାପିତ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତାର ୫0 ପ୍ରତିଶତ; ଯାହା ଅଧିକ, ତାହା ହେବ ।

6. (a) କୌଣସି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷରେ, ସେହି ବର୍ଷର ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପରିମାଣର ପରିସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଏବଂ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନର ଅବଶିଷ୍ଟ, ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନର କାରବାର ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

(b) କୌଣସି ଆକଳନ ବର୍ଷରେ କେବଳ ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ସୂଚିତ ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଦ୍ରବ୍ୟର କାରବାର ଟିକସ ହାରରୁ ଅବ୍ୟାହତି କିମ୍ବା ହ୍ରାସ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବ ।

ତଥ୍ୟଗୁଡିକ

ତଥ୍ୟଗୁଡିକ ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1760-1761/2001 ରୁ ନିଆଯାଇଛି ।

ଉତ୍ତରଦାତା , ମେସର୍ସ ମୋଦିପାନ୍ ଫାଇବରସ୍ କମ୍ପାନୀ, ନାଇଲନ୍ ଏବଂ ପଲିୟଷ୍ଟର୍ ସୂତା ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କାରବାର କରିଥାଏ । ତା 27.7.1991 ରିଖର ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 1093 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମ 4-A ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ଏକ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାରଧୀନ ଆକଳନ ବର୍ଷ ପାଇଁ,

ଉତ୍ତରଦାତା ମୋଟ ଉତ୍ପାଦନ 12,222,827 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟରେ 313.206 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଭାବେ 1008.55 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । 10,461.189 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଭଣ୍ଡାର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି କରଦାତା ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ସାମଗ୍ରୀର ମୋଟ ବିକ୍ରୟ 11782.945 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଥିଲା । ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ 9460 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଥିଲା । ଏହା 2,322.945 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଓଜନର ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ (ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ ପାଇଁ) ଟିକସ ଦେୟରୁ ଛାଡ଼ ଦାବି କରିଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ସାମଗ୍ରୀର ମୋଟ ବିକ୍ରୟରୁ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପରେ । ତେବେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 1,321.756 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ କାରବାରର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବ୍ୟାହତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦାବି ଏହି ଆଧାରରେ ସୀମିତ ଥିଲା ଯେ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ 4.1.1993 ତାରିଖରେ ହାସଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ହାସଲ ହେବା ପରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଅବ୍ୟାହତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ।

ଆକଳନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ଉତ୍ତରଦାତା ଦୁଇଟି ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯଥା, ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉପ-ଆୟୁକ୍ତ (ଅପିଲ) ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ, ଯାହାକୁ 4.2.1997 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଅବ୍ୟାହତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପ-ଆୟୁକ୍ତ (ଅପିଲ୍)ଙ୍କ ଆଦେଶରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ୟୁ.ପି.ର ବାଣିଜ୍ୟ ଟିକସ ଆୟୁକ୍ତ (ସଂକ୍ଷେପରେ "ଅପିଲକାରୀ") ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 70/97 ଏବଂ 71/97 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯିଏ 24.9.1997 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଅପିଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ପୁନଃ ଲାଗୁ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ଉତ୍ତରଦାତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତଥା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନେକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକମାତ୍ର ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି : ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷରେ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନକୁ ବାଦ ଦେଇ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଆଧାରରେ କିମ୍ବା ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ହାସଲ କରିବା ପରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଆଧାରରେ, କରଦାତା ଅବ୍ୟାହତିର ଲାଭ ଉଠାଇବାକୁ ହକଦାର କି ?

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଡ. ପାଡିଆ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଥମେ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ହାସଲ କରିବାକୁ ହେବ, ଏବଂ ଏହା ପରେ ହିଁ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନଠାରୁ ଅଧିକ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଉପରେ ଅବ୍ୟାହତିର ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ । ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଡକ୍ଟର ପାଡିଆ ନିୟମ 41 (1) ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 7 (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ କାରବାର ଆଧାରରେ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡିବ, କାଳ୍ପନିକ ଆଧାରରେ ନୁହେଁ । ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ ସ୍ୱୀକୃତ ଟିକସ ମଧ୍ୟ ଜମା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି କରଦାତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ନିୟମ 41 (1) ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 7 (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ବିଚାରଧୀନ ଅଧିସୂଚନାକୁ ସୁସଂଗତ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାର ବିପରୀତରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଗାଙ୍ଗୁଲି ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିସୂଚନାର ଖଣ୍ଡ 6 ର ଉପ-ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ବର୍ଷରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଉପରେ ଅବ୍ୟାହତି ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରିବ । ତାଙ୍କ ମତରେ, ସମଗ୍ର ଆକଳନ ବର୍ଷର ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରିର କାରବାରକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ପରେ ଅବ୍ୟାହତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ତା 27.7.1999 ରିଖର ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଅବ୍ୟାହତି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ରାଜ୍ୟରେ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିଳ୍ପର ବିକାଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା । ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ନୂତନ ୟୁନିଟ୍ ତଥା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ, ବିବିଧୀକରଣ କିମ୍ବା ଆଧୁନିକୀକରଣ କରିଥିବା ୟୁନିଟଗୁଡ଼ିକୁ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଟିକସ ହାରରେ ହ୍ରାସରୁ ଅବ୍ୟାହତି କରାଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ମାମଲାରେ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ୟୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ସେହି ୟୁନିଟ୍, ଯେଉଁମାନେ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ/ଆଧୁନିକୀକରଣ କରିଥିଲେ । ବ୍ୟବସାୟୀ (ଉତ୍ତରଦାତା) ଙ୍କ ୟୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଅଧିସୂଚନାର ଖଣ୍ଡ (1-B) (A) ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରିର ପରିମାଣ ଉପରେ ଅବ୍ୟାହତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନାର ଖଣ୍ଡ 6 (a) ଅନୁଯାୟୀ, ଯେକୌଣସି ଆକଳନ ବର୍ଷରେ ସେହି ବର୍ଷର ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଦ୍ୱାରା ଆବୃତ ପରିମାଣ ଏବଂ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନର ଅବଶିଷ୍ଟ ଭଣ୍ଡାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟର କାରବାରକୁ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନର କାରବାର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଅଧିସୂଚନାର ଖଣ୍ଡ 6 (b) ଅନୁଯାୟୀ, ଖଣ୍ଡ 6 ର ଉପ-ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ସୂଚିତ ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣର ସାମଗ୍ରୀର କାରବାର ଉପରେ "ଯେକୌଣସି ଆକଳନ ବର୍ଷ" ରେ ଅବ୍ୟାହତିର ସୁବିଧା ପାଇପାରିବେ । ଖଣ୍ଡ (1-B) (a), ଖଣ୍ଡ 6 (a) ଏବଂ (b) ର ମିଳିତ ପଠନ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନର ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ କରି ଆୟ କରିଥିବା ଏକ ଆକଳନ ବର୍ଷର କାରବାର ପାଇଁ ଅବ୍ୟାହତି ପାଇବାକୁ ହକଦାର । "ଧାରା 3 (j) ରେ ଆକଳନ ବର୍ଷକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ରେ ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ବାରୋଟି ମାସର ଅବଧି ବୋଲି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଯଦି ଏପରି ହୁଏ, ତେବେ ଅବ୍ୟାହତି ପାଇବାର ଅଧିକାର ଆକଳନ ବର୍ଷରେ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ ପରିମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ, ଯାହାକି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନକୁ ବାଦ ଦେଇ ହେବ । ଯେହେତୁ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଟିକସ ଜମା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ଉପରେ କାରବାର

ଉପରେ ଅବ୍ୟାହତିର ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ହାସଲ ହେବା ପରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ । ପ୍ରତିମାସରେ ଦାଖଲ ହେଉଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପଇଠ କରାଯାଇଥିବା ଟିକସ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଶେଷ ହେବା ସମୟରେ ସମାଯୋଜନ ହେବ । ବ୍ୟବସ୍ଥାପକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଏବଂ ଦ୍ୱନ୍ଦହୀନ । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷରେ ମୂଳ ଉତ୍ପାଦନଠାରୁ ଅଧିକ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟର କାରବାର ଉପରେ ଅବ୍ୟାହତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଆଗତ ଉପସ୍ଥାପନରେ ଆମେ କୌଣସି ସତ୍ୟତା ପାଉନାହୁଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡିକ ପାଇଁ, ଆମେ ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ପାଉନାହୁଁ ଏବଂ ଏପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ।

ଡି.ଜି. ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।